

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Realisatie
Groene Groei**
Directie Verduurzaming Industrie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
KGG_DGRGG_VI / 108388019

Uw kenmerk
2026Z18397

Datum 5 oktober 2026
Betreft Beantwoording Kamervragen over de duurzaamheidsvoorwaarden aan de
subsidie van Indirecte Kosten Compensatie (IKC)

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u, mede namens de staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei, de antwoorden op de vragen van het lid Teunissen (Partij van de Dieren) over de duurzaamheidsvoorwaarden aan de subsidie van Indirecte Kosten Compensatie (kenmerk 2026Z18397), ingezonden 9 september 2026.

Stientje van Veldhoven-van der Meer
Minister van Klimaat en Groene Groei

2026Z18397

1

Klopt het dat bedrijven die de subsidie op grond van de Subsidieregeling Indirecte Kosten Compensatie (IKC) toegewezen krijgen, moeten voldoen aan de voorwaarde dat voor elk jaar dat de IKC is toegekend, de maatregelen die met de subsidie gefinancierd worden moeten resulteren in minimaal 3% minder CO₂-uitstoot vergeleken met 2020?

Antwoord

Dat klopt, bedrijven moeten 3% CO₂-reductie realiseren per ontvangen subsidiejaar ten opzichte van hun CO₂-uitstoot in 2020. Dit moeten ze uiterlijk 31 december 2030 gerealiseerd hebben.

2

Klopt het dat er een uitzondering is voor bedrijven die menen dat “de gevraagde CO₂-vermindering van 3% per subsidiejaar in uw specifieke bedrijfssituatie niet haalbaar” is, waarna ze een extra plan moeten indienen om aan te tonen dat minstens 30% van het elektriciteitsverbruik uit koolstofvrije bronnen komt?

Antwoord

Dat klopt. Onderdeel van de IKC-regeling is, datonder vastgestelde criteria bedrijven niet hoeven te voldoen aan de 3% CO₂-reductie per subsidiejaar die moet worden gerealiseerd ten opzichte van 2020. In plaats daarvan mogen bedrijven 30% groene stroom inkopen. Dit geldt wanneer:

- a) de subsidieaanvrager beperkt financieel draagkrachtig is doordat de subsidieaanvrager de drie jaar voorafgaand aan het jaar van aanvraag verliesgevend was;
- b) de kosten voor het reduceren van één ton CO₂ gemiddeld meer dan 300 euro bedragen;
- c) de subsidieaanvrager met zijn inrichting reeds een zeer efficiënt productieproces kent dat bij een jaarlijkse investering van minder dan 50% van het ontvangen subsidiebedrag in CO₂-reductiemaatregelen lager uitkomt dan 15 procent onder de toepasselijke benchmark voor kosteloze toewijzing in het EU-ETS;
- d) de subsidieaanvrager kan aantonen dat door netcongestie niet op tijd kan worden voldaan aan de emissiereductie eis die stelt dat de emissiereductie uiterlijk 31 december 2030 gerealiseerd moet zijn.

Juist ook volledig geëlektrificeerde bedrijven en/of reeds volledig verduurzaamde bedrijven maken gebruik van deze uitzondering.

3

Kunt u voor elk jaar sinds 2020 waarin de IKC is opengesteld aangeven hoeveel bedrijven gebruik hebben gemaakt van de genoemde uitzondering, en voor welk subsidiebedrag deze bedrijven IKC (voorlopig) toegekend hebben gekregen of hebben aangevraagd?

Antwoord

De nieuwe regeling met duurzaamheidseisen is vanaf 2022 in werking getreden en ziet op de periode van 2021 tot en met 2030. In de afgelopen jaren zijn er door de bedrijven het volgende aantal keren uitzonderingen aangevraagd:

- 2022: 0 bedrijven. In de aanvraagronde 2022 (over productiejaar 2021) was het CO₂-reductieplan nog niet verplicht.
- 2023: geen aanvraagronde.
- 2024: 7 van in totaal 48 bedrijven hebben uitzondering aangevraagd. Hiermee is een totaal toegekend subsidiebedrag van €32.338.592 gemoeid.
- 2025: 9 van in totaal 48 bedrijven hebben uitzondering aangevraagd. Hiermee is een totaal toegekend subsidiebedrag van €27.166.233 gemoeid.

4

Hoe vaak is er inmiddels IKC subsidie toegekend waarvoor CO₂-reductie een voorwaarde was?

Antwoord

In alle gevallen is subsidie toegekend waarbij de CO₂-reductie een voorwaarde is. De eis is ingevuld door te investeren in maatregelen die CO₂ reduceren of door de inkoop van elektriciteit uit koolstofvrije bronnen.

5

Is er voor IKC toegekend in eerdere jaren inmiddels een eerste controle geweest of de CO₂-reductie die als voorwaarde werd gesteld ook daadwerkelijk gehaald is? Zo ja, wat kunt u zeggen over de uitkomsten hiervan?

Antwoord

Ja, in 2026 hebben de deelnemende bedrijven een monitoringsrapportage moeten indienen. Op basis van deze controles zijn er 20 subsidieaanvragen uit 2024 en 14 subsidieaanvragen uit 2022 vastgesteld.

6

Van de bedrijven die eerder IKC-subsidie toegekend hebben gekregen, hoeveel daarvan hebben de 3% reductie voor elk jaar dat ze subsidie kregen niet gehaald?

Antwoord

Bedrijven zijn niet verplicht elk jaar dat ze deelnemen 3% CO₂-reductie in datzelfde jaar te realiseren. De verplichting is dat het totale reductiepercentage op 31 december 2030 moet zijn gerealiseerd. Dit kan bijvoorbeeld worden bewerkstelligd door een maatregel die in 2030 in gebruik wordt genomen en daarmee de vereiste CO₂-reductie (op basis van deelname in meerdere jaren) realiseert. Het betreft een CO₂-reductie ten opzichte van het referentiejaar 2020.

7

Hoeveel geld is er al teruggevorderd van de IKC vanwege het niet behalen van de CO₂-reductiedoelstellingen?

Antwoord

Tot op heden is de subsidie van drie aanvragen teruggevorderd. Hiermee is een bedrag van totaal €8.145.588 gemoeid.

8

Kunt u per bedrijf dat IKC-subsidie toegekend heeft gekregen sinds 2020 aangeven hoeveel IKC ze per jaar hebben ontvangen, hoeveel CO₂-reductie er is gerealiseerd door maatregelen die zijn gefinancierd door de IKC-subsidie en hoeveel CO₂-reductie voor de komende jaren nog is toegezegd als voorwaarde voor het verkrijgen van de IKC-subsidie?

Antwoord

Het is niet toegestaan om de maatregelen en geplande CO₂-reductie per bedrijf te specificeren, omdat informatie te herleiden zou kunnen zijn naar bedrijfsgevoelige informatie.

Hoeveel IKC ETS middelen het bedrijf heeft ontvangen en voor welk jaar kunt u vinden op:

https://www.rijksfinancien.nl/wie-ontvingen/visual?referrer=regeling&referrer_id=subsidieregeling%20indirecte%20kostencompensatie%20ets&jaar=2024&type=ontvanger

9

Als u dit niet per bedrijf kunt aangeven, kunt u dit dan per sector uitsplitsen?

Antwoord

Jaarlijks moeten lidstaten publiceren hoeveel zij uitgeven aan de compensatie van indirecte emissiekosten ETS. De rapportage waarbij de kosten worden uitgesplitst per sector voor elk jaar, is te vinden op de [RVO IKC website](#) (onder publicaties). Bedrijven moeten voor ieder jaar dat ze IKC ontvangen 3% CO₂-reductie realiseren per ontvangen subsidiejaar ten opzichte van hun CO₂-uitstoot in 2020.

10

Kunt u aangeven of de RVO elke monitoringsrapportage controleert of dat dit slechts steekproefsgewijs gebeurt? Op welke andere manieren wordt gecontroleerd of een bedrijf heeft voldaan aan de vereisten voor de subsidie?

Antwoord

Alle monitoringsrapportages worden gecontroleerd. De uitgekeerde subsidiegelden betreffen een 100% voorschot. Bij de vaststelling van de subsidie moet worden aangetoond dat de investeringen in de CO₂-reducerende maatregelen zijn uitgevoerd en/of dat de inkoop van hernieuwbare elektriciteit daadwerkelijk heeft plaatsgevonden.

11

Welke instantie is verantwoordelijk voor het terugvorderen van de IKC-subsidie als niet wordt voldaan aan de CO₂-reductie vereisten? Hoe werkt dit proces en wat zijn de tijdslijnen daarbij?

Antwoord

RVO is hiervoor verantwoordelijk.

12

Bent u bereid op regelmatige basis meer transparantie te geven over de inzet van de IKC, waaronder de geplande en gerealiseerde CO₂-reductie als gevolg van deze subsidie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Er is reeds uitgebreide informatie over de inzet van de IKC zoals genoemd in de antwoorden op vraag 8 & 9. Bedrijven hebben tot en met 2030 de tijd om de CO₂-reductie te realiseren, daarna kan pas de balans worden opgemaakt.

13

Heeft Tata Steel gebruikgemaakt van de uitzonderingsregeling en dus de verplichting om 30% van het elektriciteitsverbruik uit duurzame bronnen te halen? Zo nee, welke reductie wordt er volgens het bedrijf behaald?

Antwoord

Nee, Tata Steel heeft tot dusver niet gebruikgemaakt van de uitzonderingsregeling bij het aanvragen van IKC. Het is niet toegestaan om de reductie informatie per bedrijf te specificeren omdat deze informatie mogelijk te herleiden zou kunnen zijn naar bedrijfsgevoelige informatie. Dit is ook benoemd in het antwoord op vraag 8.

14

Hoe kan het dat de Nederlandse Emissieautoriteit de CO₂-uitstoot van Tata Steel (inclusief Vattenfall centrales) tussen 2020 (basisjaar) en 2025 nagenoeg gelijk is gebleven met 10,9 Mton uitstoot en de uitstoot per ton geproduceerd staal volgens de jaarverslagen van het bedrijf afgenomen is van 1,77 naar 1,72 ton CO₂ per ton vloeibaar staal (2,3% in 5 jaar), terwijl ze in de periode 2021-2025 ruim 120 miljoen euro IKC-subsidie ontvingen?

Antwoord

Bedrijven hebben tot 31 december 2030 de tijd om 3% CO₂-reductie per ontvangen subsidiejaar te realiseren. Hierdoor is het mogelijk dat de daadwerkelijke CO₂-reductie van bedrijven de komende jaren nog moet plaatsvinden.

15

Kan Tata Steel hun "Heracless groen staal plan" aandragen om te voldoen aan de uitzondering voor de IKC-subsidie? Zo ja, hoe voorkomt u dat er dubbele subsidie wordt gegeven voor de CO₂-reductie die Tata zegt te zullen reduceren?

Antwoord

Ja dat kan. De IKC is een Europese compensatieregeling voor hogere elektriciteitsprijzen als gevolg van het ETS. Dit om de verplaatsing en weglek van elektriciteit intensieve bedrijven buiten Europa, waar CO₂ niet beprijsd wordt, en hieruit voortkomende klimaatschade te voorkomen. Om additionele verduurzaming in Nederland te stimuleren stelt Nederland als voorwaarde dat minimaal 50% van de ontvangen IKC-gelden moet worden besteed aan CO₂-reducerende maatregelen die leiden tot 3% CO₂-reductie per ontvangen subsidiejaar. Hiervoor mogen projecten worden aangedragen die bijvoorbeeld ook SDE++-subsidie ontvangen, omdat deze subsidie een ander beleidsdoel

dient. Daarnaast wordt er bij maatwerkafspraken gewerkt met een terugvorderingsmechanisme om ervoor te zorgen dat er subsidie terugvloeit naar de staat als achteraf minder subsidie noodzakelijk bleek te zijn voor het project.

16

Indien u niet op individuele situaties in wilt gaan, kunt u in algemene bewoording aangeven hoe u ervoor zorgt dat bedrijven geen dubbele subsidie krijgen in de vorm van maatwerksubsidie en IKC-subsidie?

Antwoord

Zie het voorgaande antwoord op vraag 15, het zijn subsidies met verschillende beleidsdoeleinden. Uiteindelijk moeten alle vormen van steun altijd aan de Europese staatssteunregels voldoen.